

Deres referanse: 201201099 RBA/VB

Vår referanse: 12/1769

Dato 27.04.2012

Statens seniorråds høringsuttalelse NOU 2012:4 Trygg hjemme. Brannsikkerhet for utsatte grupper

Vi viser til høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet 21. februar 2012 der høringsinstansene blir bedt om å uttale seg om NOU 2012:4 Trygg hjemme – brannsikkerhet for utsatte grupper.

Statens seniorråd har vært representert med Ragnhild Queseth Haarstad og Einar Eriksen i utvalget som har utarbeidet NOU 2012:4. Vår erfaring er at rådets synspunkter er tatt hensyn til og godt ivaretatt i innstillingen. Vi støtter således hovedtrekkene i utvalgets arbeid:

- En styrking og prioritering av det forebyggende arbeidet er nødvendig for å redusere alvorlig personskader og død som følge av brann.
- Innsatsen bør rettes mot oppsøkende virksomhet i utsatte gruppers boliger, med konkrete risikovurderinger og oppfølgende tiltak.
- Kommunen må få et klarere ansvar for det forebyggende arbeidet, og de samlede ressursene kommunen disponerer må koordineres og utnyttes bedre for dette formålet.
- Statens rolle bør være å understøtte kommunes arbeid gjennom regelverk, styringsdialog og veiledning.
- Finansiering av konkrete tiltak bør fordeles mellom statlige støtteordninger, hjelpemiddeltilbud og kommunale tilbud.

Vi vil derfor avgrense våre kommentarer til fire av utvalgets forslag:

1. Endringer i helseregelverket (Pkt. 1.5.1.2, s. 14)
2. Endringer i folketrygdloven og hjelpemiddelsystemet (Pkt. 1.5.1.3, s. 14)
3. Økonomiske stimuleringsordninger for oppgradering av boliger til pleie- og omsorgsformål (Pkt. 1.5.1.4, s.14)
4. Øremerket investeringstilskudd til brannforebyggende tiltak (Pkt. 1.5.1.5, s. 14)

Endringer i helseregulverket

Helsepersonells taushetsplikt kan medføre at andre etater i kommunene ikke varsles om forhold som kan utgjøre en brannfare. Kommunale etater bør kunne utveksle informasjon og samarbeide i det forebyggende arbeidet. En brann kan ramme flere enn personen(e) som bor i boligen der brannen oppstår. Hensynet til sikkerheten for flere berørte må gå foran taushetsplikten for den enkelte. Vi er derfor enige med utvalget at det er nødvendig å endre helsepersonelloven, med tilhørende forskrifter, slik at helsepersonell får plikt til å varsle andre etater om alle forhold som kan utgjøre en brannfare i boligen til en person som mottar bistand.

Endringer i folketrygdloven og hjelpemiddelsystemet

Det er viktig å legge til rette for at flere eldre kan bli boende hjemme. De fleste ønsker å bo hjemme så lenge som mulig, og det sparer det offentlige for betydelige utgifter. Om disse hadde bodd på sykehjem, ville det offentlige overtatt alt ansvar for deres brannsikkerhet. Vi mener derfor det er rimelig at det offentlige bør bidra økonomisk med brannsikringsutstyr til deres private boliger. I følge Arbeidsdepartementet faller brannsikringsutstyr utenfor hjelpemiddelsentralenes vareutvalg. Erfaring viser at utsatte grupper ofte lar være å anskaffe slikt utstyr om de må betale det selv. Vi støtter utvalget i at slikt utstyr bør være en del av hjelpemiddelsentralens vareutvalg. Brannsikringsutstyr som anskaffes etter en brannfaglig tilråding fra helsepersonell og/eller brannvesenet, bør være gratis.

Økonomiske stimuleringsordninger for oppgradering av boliger til pleie- og omsorgsformål

Beboere i omsorgsboliger har i mange tilfeller samme funksjonsnivå som beboere på sykehjem. Omsorgsboliger og sykehjem er derfor vurdert til å ha lik risiko for brann og det er fastsatt samme krav til brannsikkerhet for nye omsorgsboliger som for sykehjem. Statens seniorråd mener at også eksisterende omsorgsboliger må oppgraderes til et akseptabelt sikkerhetsnivå. Vi er derfor enige med utvalget i at det bør etableres økonomiske stimulerings- og støtteordninger for å oppnå dette. Ordningene bør administreres av Husbanken.

Øremerket investeringstilskudd til brannforebyggende tiltak

Leder av Statens seniorråd, Ivar Leveraas, var medlem av Hagen-utvalget som utarbeidet NOU 2011:11 Innovasjon i omsorg. Brannsikringsutvalget støtter de forslag Hagen-utvalget fremmet om å styrke Husbankens virkemidler til ombyggings- og utbedringsformål for å oppgradere boliger til å tilfredsstille kravene til universell utforming, men mener at disse også må kunne dekke brannforebyggende tiltak i boligen. Det er samfunnsøkonomisk lønnsomt å hjelpe personer slik at de kan bo lenger i sin egen bolig. For å kunne bo lenger i egen bolig, må den både være hensiktsmessig utformet og forsvarlig sikret mot brann. Vi støtter derfor utvalgets forslag om at personer som ønsker å oppgradere egen bolig til å tilfredsstille kravene til universell utforming - herunder å sikre den mot brann - kan få et øremerket investeringstilskudd.

Vennlig hilsen

Ivar Leveraas
Leder av Statens seniorråd

Sølvi Sæle
Sekretariatsleder